

SMĚŘOVÁNÍ K OPEN SOURCE AKS KOHA

Ing. David Janulík

Knihovna Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně

Zamyšlení na úvod

- Je knihovní systém základním stavebním kamenem knihovny?
- AKS je stále důležitým (často hlavním) IS knihovny, ale již ne **JEDINÝM**.

Open source knihovní systém... Nikdy... Nikdy?
Open source knihovní systém... Nikdy... Nikdy?
Open source knihovní systém... Nikdy... Nikdy?
Open source knihovní systém... Nikdy... Nikdy?
Open source knihovní systém... Nikdy...
Open source knihovní systém... Nikdy..
Open source knihovní systém... Nikdy.
Open source knihovní systém...
Open source knihovní systém...

Dříve, než přišla digitální doba

- Fond byl na fyzických nosičích (nejen knihy, časopisy, ale mikrofiše, MC kazety, CD-ROM, DVD-ROM)
- Robustnější AKS zvládal agendu všech činností v knihovně od akvizice přes katalogizaci, evidenci čtenářů a jejich aktivit až po výstupy a statistiky. Měl samozřejmě i nějakou administraci a OPAC
- Tento model je zachováván do dnešní doby
- Nejvíc změn zaznamenal OPAC – webové rozhraní pro čtenáře. Rozmach internetu - Web 2.0

Nová doba digitalizace

- Vzdůstá potřeba mít vše dostupné v elektronické – digitální podobě
- Snaha o zachování informací, znalostí, kulturního dědictví – archivace - nyní do digitální podoby
- Tuto roli běžné AKS již nezvládají. V knihovnách se objevují další IS
- AKS již není jediný IS v knihovně
- Finanční i personální nároky se musí rozdělit mezi více IS

Důvody, které nás dovedly k přemýšlení nad změnou AKS

- AKS není jediný IS v knihovně
- Vysoké náklady na jeho provoz – licence, náklady na podporu (nové verze) a údržbu
- Důležitá je kooperace všech částí a pokud možno jednoduchá integrace nových služeb
- Nelze již čekat

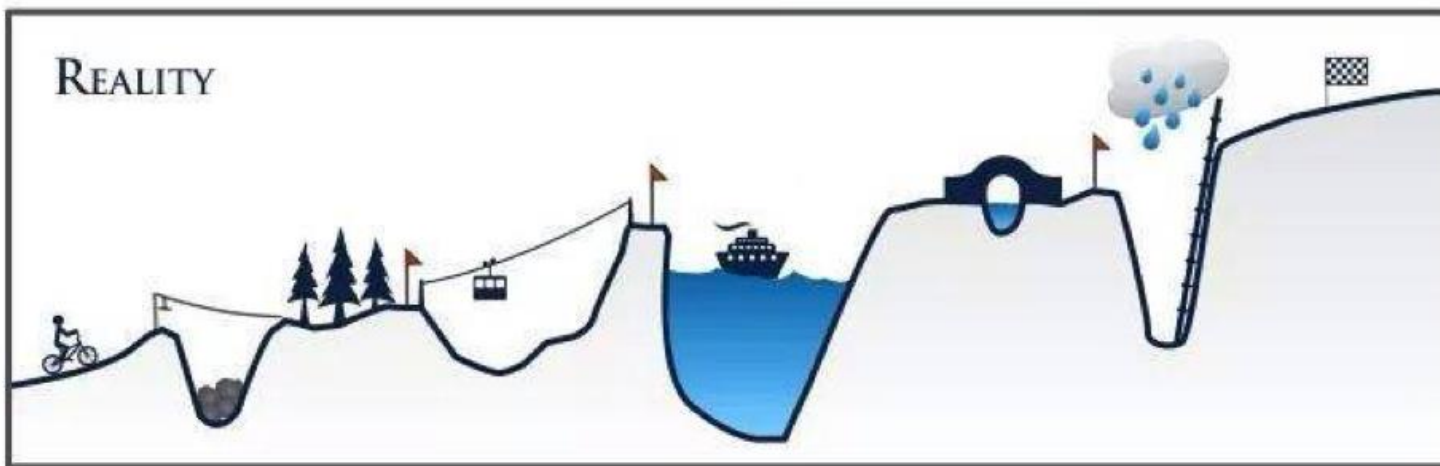
Bez plánování to nejde

- Institucionální (interní) projekt na 3 roky – „Knihovní systém nové generace“
- 2016 – zvažování alternativ – průzkum trhu
- 2017 – ověřování vybraného řešení
- 2018 – přesun na nový systém

YOUR PLAN

REALITY

Zvažování alternativ – výběr systému

- Již ve fázi rozhodování se nad změnou AKS jsme zjistili, že v podstatě neexistuje jeden produkt, který by řešil vše
- Vývoj vlastního řešení nebo vývoj na zakázku je pro nás neekonomické a neudržitelné řešení
- Výběr z existujících řešení a produktů
- Existující řešení se dají rozdělit do dvou skupin
 - Proprietární systémy
 - Open source systémy

Proprietární systémy

- Komerční produkty – uzamčené systémy
- Vadí nám:
 - Licencování – zpoplatnění částí (modulů) a rozšíření (API, OAI-PMH ...) systému
 - Licenční podmínky omezující možnosti využití
 - Nejsou dostatečně flexibilní
 - Malé možnosti ovlivňovat vývoj a budoucí směřování
 - Velká závislost na dodavateli systému

Open Source řešení

- Nulová* pořizovací cena
- Open source licence povoluje legální přístup ke zdrojovému kódu, možnost modifikace či další distribuce tohoto SW
- Existují i české uživatelské komunity
- Existují samozřejmě hrozby a rizika

- Mezi open source knihovní systémy patří např. Koha, Evergreen

Vybrán systém Koha

- Aktivní komunita – už i česká
- Stabilní vývoj, pravidelný cyklus verzí
- Podpora standardů
- Propojitelnost, spolupráce s existujícími systémy
- Možnost napojení na discovery systém VuFind
- Podpora v rámci komunity i komerční technická podpora

Ověřování vybraného řešení

- Instalace
- Ladění, nastavení a přizpůsobení našim procesům
- Testovací importy dat
- Napojení na samoobslužná zařízení
- Velmi důležitá fáze, důkladná příprava na ostrý přechod
- Zaškolení knihovníků

Očekávání

- Dynamičtější vývoj
 - Přívětivější prostředí pro uživatele
 - Vznik prostoru pro nové služby
-
- Centralizace informačních zdrojů – náš cíl – jedno místo pro vyhledávání ve všech zdrojích knihovny

Děkuji za pozornost

Ing. David Janulík
janulik@utb.cz